

U voćnjaku u lipnju

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 28.06.2020 Брой: 6/2020

Prosječna mjesečna temperatura u lipnju kreće se između 18-22°C za nizinska područja i 16-19°C za visoravni. Oborine tijekom ovog mjeseca su u rasponu od 60 do 90 litara po kvadratnom metru.

U lipnju masovno sazrijevaju trešnje, višnje i jagode, kao i rane sorte malina, marelice, breskve, kruške i jabuke. Nastavljaju se mjere zaštite plodova i stabala.

U lipnju se kod **jabuke** mora nastaviti s prskanjem protiv krastavosti, jer rizik od primarnih infekcija još uvijek postoji. Otpuštanje askospora obično traje oko dva mjeseca, računajući od početka njihovog sazrijevanja, što se u uvjetima naše zemlje događa u vrijeme pucanja pupova. Ove godine, u glavnim regijama proizvodnje jabuka, to razdoblje započelo je krajem ožujka i početkom travnja za većinu sorti. Osim krastavosti, lipanjsko prskanje

usmjereno je i na pepelnicu. Obično se tijekom ovog mjeseca provode dva ili tri tretmana protiv ove dvije gljivične bolesti, ovisno o uvjetima za razvoj patogena i trajanju djelovanja fungicida. *Za suzbijanje krastavosti koristi se jedan od sljedećih fungicida:* Delan 700 WDG - 50 g/da, Delan PRO - 250 ml/da, Decibel Max - 30 g/da, Dithane DG - 200 g/da, Dithane M 45 - 200 g/da, Difcor 250 EC - 15 ml/da, Embralia – 150 ml/da, Indar 5 EW – 100 ml/da, Karamat – 200 ml/da, Kuimera WG – 20 g/da, Luna Care WG – 300 g/da, Password 25 WG – 50 g/da, Polyram DF – 0.2%, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Syllit 544 SC – 125 ml/da, Scab 80 WG Captan – 188 g/da, Score 250 EC – 15–20 ml/da, Sugoby WG – 20 g/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Faban – 120 ml/da, Flint Max 75 WG – 0.02%, Folpan 80 WDG – 0.15%, Fontelis SC – 75 ml/da, Heliosulfur C – 150–500 ml/da, Chorus 50 WG – 30–50 g/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%, Shardif 25 EC – 20 ml/da, Difenzon 25 EC – 20 ml/da, Dishom 25 EC – 20 ml/da.

Za suzbijanje pepelnice koristi se jedan od sljedećih fungicida: Bayfidan 250 EC – 15 ml/da, Bellis – 80 g/da, Embralia – 150 ml/da, Kozavet DF – 750 g/da, Kuimera WG – 20 g/da, Kumulus DF – 600-900 g/da, Luna Care – 300 g/da, Systhane 20 EW – 28-42 ml/da, Systhane Ecozome EW – 60-185 ml/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da, Solfo 80 WG – 750 g/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Topaz 100 EC – 25-50 ml/da, Topsin M 70 WDG – 0.12%, Flint Max 75 WG – 0.02%, Heliosulfur C – 150-500 ml/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%.

Za sorte osjetljive na krastavost i pepelnicu preporučljivo je koristiti fungicide koji su odobreni za suzbijanje obje bolesti, kao što su: Embralia – 150 ml/da, Kuimera – 20 g/da, Kumulus DF – 600-900 g/da, Luna Care – 300 g/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da, Thiovit Jet 80 WG – 600 g/da, Flint Max 75 WG – 0.02%, Heliosulfur C – 150-500 ml/da, Shavit F 72 WDG – 0.2%. Pri visokim temperaturama ne prskati sumpornim fungicidima, jer mogu uzrokovati opekline na nekim sortama.

Kako bi se spriječila pojava rezistencije gljivice koja uzrokuje krastavost (*Venturia inaequalis*/, najbolje je izmjenjivati fungicide s različitim načinima djelovanja na patogen ili koristiti mješavine fungicida. Tako, na primjer, fungicide s aktivnom tvari difenokonazol (Score 250 EC, Difcor 250 EC, Shardif 25 EC, Dishon 25 EC) treba izmjenjivati s fungicidima na bazi kresoksim-metila (Sugoby) ili ciprodinila (Chorus 50 WG), kao i s fungicidima na bazi dodina (Syllit 40 SC) ili sa Scab s aktivnom tvari kaptan.

Za vrlo osjetljive sorte na pepelnicu – Jonathan, Jonafree, Moira i druge, mora se nastaviti sa zelenim rezom kako bi se uklonili zaraženi izbojci.

U lipnju se također provodi prskanje protiv jabučnog savijača, štitaste uši San Jose i lisnih uši. Tretmani protiv štetnika kombiniraju se s onima protiv bolesti. *Za suzbijanje jabučnog savijača, u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih insekticida:* Avant 150 EC - 33.3 ml/da, Affirm 095 SC - 300 g/da plus 0.02% adjuvant

Break-Thru, Aficar 100 EC - 30 ml/da, Affirm Opti - 200 g/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Decis 100 EC - 7.5-12.5 ml/da, Deko EC/Desha EC/Dena EC/Poleci/Decision - 30 ml/da, Dukat 25 EC - 30 ml/da, Efcymetrin 10 EC/Cyper 10 EC - 30 ml/da, Imidan 50 WG - 150 g/da, Calypso 480 SC - 20-25 ml/da, Coragen 20 SC - 16-30 ml/da, Meteor - 0.06%, Proteus O-TEC - 0.05-0.06%, Sineis 480 SC - 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC - 0.02%, Harpun - 100 ml/da, Cyclon 10 EC - 30 ml/da. Od navedenih insekticida, Affirm 095 SC - 300 g/da plus 0.02% adjuvant Break-Thru, Aficar 100 EC - 30 ml/da, Affirm Opti - 200 g/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Dukat 25 EC - 30 ml/da, Efcymetrin 10 EC - 30 ml/da, Calypso 480 SC - 20-25 ml/da, Coragen 20 SC - 16-30 ml/da, Sineis 480 SC - 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC - 0.02%, Cyclon 10 EC - 30 ml/da također su učinkoviti protiv minirača listova.

Za suzbijanje jabučnog savijača mogu se koristiti i bioinsekticidi Carpovirusin - 100 ml/da, Madex TOP - 10 ml/da i Madex TWIN - 10 ml/da; primjenjuju se u vrijeme masovnog leta i točnije prije izlijevanja jaja.

Za suzbijanje štitaste uši San Jose registrirani su sljedeći insekticidi: Brai - 28-50 ml/da, 0.03%, Deko EC /Desha EC/Dena EC/Poleci/Decision - 50-75 ml/da, Dursban 4 EC - 150-187 ml/da, Closer 120 SC - 40 ml/da, Meteor - 90 ml/da, Mulligan - 30-50 ml/da, Proximo - 28-70 ml/da, Harpun - 30 ml/da.

U lipnju se obično povećava gustoća populacije voćne grinje i kada se dosegne ekonomski prag štetnosti, mora se provesti prskanje. *Koristi se jedan od sljedećih akaricida:* Apache EW - 100 ml/da, Bermectin - 60-96 ml/da, Valmec EC - 60-96 ml/da, Vertimec 018 EC - 100 ml/da, Voliam Targo 063 SC - 75 ml/da, Danitron 5 SC - 100-200 ml/da, Zoom 11 SC - 25-50 ml/da, Laota - 60-96 ml/da, Milbeknock - 25 g/da, Naturalis SC - 100-150 ml/da, Nealta SC - 100 ml/da, Nissorun 10 WP - 75 g/da.

Za **krušku** mora se nastaviti s prskanjem protiv krastavosti, bijele i smeđe pjegavosti listova. Za njihovo suzbijanje koristi se jedan od fungicida navedenih za suzbijanje krastavosti jabuke. *Za suzbijanje lisne uši kruške, u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih insekticida:* Bermectin - 37.5-120 ml/da, Vaztak New 100 EC - 20 ml/da, Valmec - 37.5-120 ml/da, Deko EC/Dena EC/Poleci/Decision - 75 ml/da, Delegate 250 WG - 30 g/da, Decis 100 EC - 12.25 ml/da, Laota - 37.5-120 ml/da, Meteor - 90 ml/da, Movento 100 SC - 0.12-0.15%, Naturalis - 100-200 ml/da, Sineis 480 SC - 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha/Sumicidin 5 EC/Oasis 5 EC - 0.03%, Harpun - 100 ml/da.

Za zaštitu plodova kruške od oštećenja od crva koristi se jedan od insekticida navedenih za suzbijanje jabučnog savijača.

Za **dunju** nastavlja se prskanje protiv monilioze i voćnih crva. *Za suzbijanje monilioze učinkoviti su fungicidi:* Captan 80 WP – 150-180 g/da, Karamat 2.5 EW – 200 ml/da, Scab 80 WG Captan – 188 g/da, Chorus 50 WG – 45-50 g/da, a protiv voćnih crva jedan od insekticida navedenih za suzbijanje jabučnog savijača.

U lipnju se nastavljaju mjere zaštite kruške, dunje i jabuke od bakteriozne plamenjače. Kako bi se ograničila šteta, provodi se sanitarni rez za uklanjanje zaraženih grana i izbojaka (rezati 30-40 centimetara ispod mjesta infekcije), nakon čega se rane premazuju uljanom bojom u koju se dodaju sredstva koja sadrže bakar kao što su Bordeaux Mix 20 WP, Bordeauxska juha, Funguran OH 50 WP, Champion WP/Champ 50 WP/Makk 50 WP. Alati za rez dezinfekiraju se nakon svakog reza denaturiranim alkoholom ili izbjeljivačem razrijeđenim s vodom u omjeru 1:10. Osim reza, za zaštitu stabala od infekcije, provode se prskanja s:

Bordeauxskom jušom – 1%, Funguran OH 50 WP – 0.15%, Champion WP/Champ 50 WP/Makk 50 WP – 0.15%, Cosayde 2000 WG – 0.155-0.68 kg/da, Serenade ASO SC – 400-800 ml/da, također se može koristiti regulator rasta Regalis Plus, ali ne tijekom prve 3-4 godine nakon osnivanja voćnjaka. Pod povoljnim uvjetima za razvoj bolesti – osjetljive sorte, hladno i vlažno vrijeme, kao i prisutnost infekcije koja nije ograničena u svibnju, provode se preventivni tretmani u razmacima od 5-7 dana.

Početkom lipnja obično započinje berba ranih sorti trešanja, a na njima se ne provodi prskanje. Tijekom berbe moraju se pobrati svi plodovi kako bi se prezimljavanje trešnjinog vinskog muha svelo na minimum. Osim toga, tijekom berbe lako je ukloniti i iznijeti iz